

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 17 noiembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, declarat de inculpata

*Verega Tatiana XXXXXXX, născută la
xx xxxxxxx xxxx în s. XXXXXXXXX, r-nul XXXXXXXXX,
locuitoare a mun. XXXXXXXXX, str. XXXXXXXXX xx,
cetățeană a R. Moldova, fără antecedente penale.*

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>23.03.2017 – 17.11.2017,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>29.11.2017 – 16.01.2018,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>14.03.2018 – 22.05.2018.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 17 noiembrie 2017, Verega Tatiana a fost condamnată în baza art. 290 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 700 unități convenționale, ce constituie 35.000 lei.

Cheltuielile judiciare de efectuare a expertizei balistice în sumă de 160 lei, au fost trecute în contul statului.

2. Instanța de fond a constatat că la 29 noiembrie 2016, în urma efectuării percheziției la domiciliul lui Verega Tatiana, din str. XXXXXXXXX xx, mun. XXXXXXXXX, au fost depistate și ridicate 3 cartușe cu inscripția 1782 și 1790, un cartuș cu inscripția 6932 și un tub gol de cartuș cu inscripția 6932. Conform raportului de

expertiză cu nr. 34/12/1-R-7401 din 30.12.2016: trei cartușe, prezentate spre examinare, se referă la categoria muniției letale, sunt cartușe militare cal. 5,45x39, cu lovitură centrală, confecționate industrial în anul 1982 (două cartușe) și 1990 (un cartuș) la întreprinderea „Барнаульский станкостроительный завод” or. Barnaul, Federația Rusă, și sunt destinate pentru efectuarea tragerilor din pistoale-mitralieră de tipul AK-74, AKS-74, AK.S-74U, AK-105, AN-94, puștile mitraliere de tipul RPK-74, RPKS-74. Un cartuș, prezentat spre examinare, se referă la categoria muniției letale, și este cartuș de vânătoare cal. 32x70, cu lovitură centrală, asamblat artizanal prin încărcarea tubului de cartuș cal. 32, confecționat industrial în anul 1969 la întreprinderea „Тульский Патроновыи Завод” în or. Tuia, Federația Rusă, cu alice cu diametrul 5,5 mm și o mitralie cu diametrul 6,5 mm. Patru cartușe prezentate spre examinare sunt utile pentru efectuarea tragerii.

Instanța a reținut că inculpata nu a recunoscut vina, declarând că la 29.11.2016, la domiciliul său au fost ridicate 3 cartușe pe care ea le-a găsit cu o zi înainte în curtea casei de locuit particulară, în timp ce făcea ordine. Și-a dat seama că sunt de la careva armă, le-a șters de noroi și le-a pus într-o cutie cu obiecte neînsemnate din casă, necunoscând că sunt foarte periculoase. Nu a anunțat poliția, deoarece era târziu. La 29.11.2016, dimineața au venit polițiștii pentru a face percheziție în casă. Uitase de cartușe, iar polițistul în timpul percheziției le-a găsit.

Totodată, vinovăția acestora a fost dovedită prin cumulul de probe administrate.

Astfel, martorul Pântea S. a declarat că la 29.11.2016, împreună cu ofițerul de investigații Chicu A., au efectuat percheziția în una din încăperi în care domiciliază Verega I. cu soția sa Verega T., cu participarea ultimilor. Înainte de a începe percheziția, persoanele menționate au fost întrebate dacă dețin obiecte interzise. Ulterior, de către Chicu A. a fost depistată o cutie cu mai multe obiecte de diferit uz, inclusiv și trei cartușe de la pistol automat, un cartuș de vânătoare și un tub de sub cartuș de vânătoare. Acestea au fost împachetate într-o folie transparentă și plasate într-un plic din hârtie de culoare bej. Verega I. și Verega T. nu au putut oferi un răspuns clar cui aparțin cartușele și de ce sunt păstrate la domiciliu, aceștia comunicând doar că le păstrau, fără a oferi un răspuns motivat.

Potrivit copiei autentificate a procesului verbal de percheziție din 29.11.2016 efectuat pe adresa str. XXXXXXXX xx, mun. XXXXXXXX, au fost depistate și ridicate cartușele respective.

Conform raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-7401 din 30.12.2016, trei cartușe prezentate spre examinare, se referă la categoria munițiilor letale, sunt cartușe militare cal. 5,45*39 cu lovitură centrală, confecționate industrial în anul 1982 (două cartușe) și în 1990 (un cartuș) la întreprinderea „Барнаульский станкостроительный завод”, or. Barnaul, Federația Rusă și sunt destinate pentru efectuarea tragerilor din pistoale-mitralieră de tip AK-74, AKS-74, AKS-74U, AK-105, AN-94, puștile - mitralieră de tip RPK-74, RPKS-74. Un cartuș prezentat spre examinare, se referă la categoria muniției letale și este cartuș de vânătoare cal. 32*70 cu lovitură centrală, asamblat artizanal prin încărcarea tubului de cartuș cal. 32, confecționat industrial în anul 1969 la întreprinderea „Тульский Патроновыи

Завод” în or. Tuia, Federația Rusă, cu 1 alice cu diametrul de 5,5 mm (6/0) și o mitralie cu diametrul 6,5 mm. Patru cartușe prezentate spre examinare sunt utile pentru efectuarea tragerii.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatei în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, ca păstrare a munițiilor fără autorizația corespunzătoare.

Instanța a statuat, că declarațiile martorului Pântea S., date în cadrul ședinței de judecată, sunt veridice, confirmate și completate prin cumulul de probe (înscrișuri) cercetate multilateral și obiectiv la examinarea cauzei.

Declarațiile inculpatei Verega T., că s-ar fi aflat în imposibilitate de a preda organelor de poliție munițiile ridicate din locuință, deoarece se afla în perioada sarcinii, sunt declarative, date cu scopul eschivării de la aplicarea pedepsei penale. Mai mult, infracțiunea prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod penal, este una formală fiind consumată din momentul păstrării munițiilor fără autorizația corespunzătoare.

La stabilirea pedepsei inculpatei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75-77 Cod penal, că infracțiunea comisă se atribuie la categoria celor mai puțin grave, că au fost stabilite circumstanțe atenuante – săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, că inculpata era însărcinată la momentul comiterii infracțiunii, iar la moment are un copil minor la întreținere, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, concluzionând că corectarea și reeducarea ei va fi posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă.

3. Inculpata a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitată, pe motiv că fapta ei nu întrunește elementele infracțiunii.

Apelanta a invocat că la 27 noiembrie 2016, în ograda casei, a găsit 3 cartușe. Nu știa de la ce armă provin și că păstrarea lor este interzisă. A pus cartușele într-o ladă, unde se mai păstrau și alte lucruri neînsemnate, iar la 29.06.2016, când s-a efectuat percheziția, au fost depistate cartușele, pe care ea le-a predat benevol. Nu a anunțat poliția, nu a comunicat soțului sau socrului, deoarece era însărcinată.

Cele 3 documente medicale anexate, confirmă vizitarea instituțiilor medicale, investigațiile medicale efectuate, însă acestea nu și-au găsit reflectarea în sentință, instanța nemotivând din ce cauze nu le-a luat în considerare.

Cartușele au fost depistate întâmplător, iar predarea lor a fost benevolă.

Poliția nu putea să-i propună să predea cartușele deoarece nu știa că în casă sunt muniții, percheziția fiind efectuată pe un alt dosar.

Prima instanță a încălcat prevederile art. 8 Cod de procedură penală, deoarece a pus la baza sentinței declarațiile unicului martor.

Cu toate că apărarea a solicitat, în cazul stabilirii vinovăției, să-i fie aplicate prevederile art. 58 Cod penal, instanța nu a motivat în nici un mod pericolul social pe care îl prezintă ea pentru societate, doar enumerând circumstanțele atenuante, fără a le aplica.

Astfel, i-a fost aplicată o pedeapsă mai aspră decât cea solicitată de procuror în ședința de judecată, care nu corespunde gravității faptei comise și personalității ei.

Nu a încălcat legea, neavând intenția de a săvârși infracțiunea pentru care a fost condamnată, necunoscând că cartușele găsite sunt obiectul unei infracțiuni, le-a predat benevol, motiv pentru care urmează a fi achitată.

Dacă se va concluziona că este vinovată de săvârșirea infracțiunii incriminate, urmează a fi liberată de răspundere penală, deoarece nu lucrează, are un copil mic la întreținere, iar amenda aplicată este exagerată, neavând posibilitatea de a o achita, reieșind din lipsa surselor materiale.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut, că instanța de fond a stabilit corect situația de fapt și vinovăția inculpatei care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Necâtând că, inculpata nu a recunoscut vina, aceasta se confirmă prin probele administrate, și anume: declarațiile martorului Pântea S.; copia autenticată a procesului-verbal de percheziție din 29.11.2016 efectuat pe adresa str. XXXXXXXX XX, mun. XXXXXXXX, în cadrul căreia au fost depistate și ridicate cartușele respective; raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-7401 din 30.12.2016 din care rezultă că trei cartușe prezentate pre examinare, se referă la categoria munițiilor letale, sunt cartușe militare cal. 5,45*39 cu lovitură centrală, confecționate industrial în anul 1982 (două cartușe) și în 1990 (un cartuș) la întreprinderea „Барнаульский станкостроительный завод”, or Barnaul, Federația Rusă și sunt destinate pentru efectuarea tragerilor din pistoale-mitralieră de tip AK-74, AKS-74, AKS-74U, AK-105, AN-94, puștile-mitralieră de tip RPK-74. IPKS-74. Un cartuș prezentat spre examinare, se referă la categoria muniției letale și este cartuș de vânătoare cal. 32*70 cu lovitură centrală, asamblat artizanal prin încărcarea tubului de cartuș cal. 32, confecționat industrial în anul 1969 la întreprinderea „Тульский Патронный Завод” în or. Tuia, Federația Rusă, cu alice cu diametrul de 5.5 mm (6/0) și o mitralie cu diametrul 6.5 mm. Patru cartușe prezentate spre examinare sunt utile pentru efectuarea tragerii.

Instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 290 alin. (1) Cod penal, ca păstrarea munițiilor fără autorizația corespunzătoare.

Corect instanța de fond a apreciat critic declarațiile inculpatei, calificându-le drept neveridice și date cu scopul evitării răspunderii penale, or, acestea se contrazic prin întregul sistem de probe cercetate în instanța de fond, care combat în întregime versiunea inculpatei, și anume declarațiile martorului Pântea S. luate în coroborare cu cumulul probelor cercetate multilateral și obiectiv.

Argumentul apelantei că la baza sentinței au fost puse declarațiile martorului Pântea S., fără a fi luate în considerație declarațiile inculpatei, este nefondat, or, potrivit art. 93 alin. (2) Cod de procedură penală, declarațiile inculpatei sau ale martorului se consideră probe egale, legea nu stipulează că depozitiile date de

martori au prioritate față de cele ale inculpatei. Instanța de judecată având în vedere egalitatea părților în proces, este obligată să asigure cercetarea tuturor circumstanțelor cauzei și probele prezentate de părți în egală măsură, ca ulterior să le dea acestora o apreciere obiectivă și sub toate aspectele.

Deci, instanța de fond a respectat această obligație și a apreciat în mod obiectiv atât declarațiile inculpatei cât și cele ale martorului Pântea S., corect concluzionând asupra vinovăției inculpatei reieșind din aprecierea cumulativă a probelor administrate.

Sunt neîntemeiate și alegațiile apelantei că, eronat s-a reținut ca obiect al infracțiunii 3 cartușe, prin ce s-a încălcat însuși esența și conținutul art. 290 Cod penal, care prevede răspunderea penală pentru păstrarea munițiilor. Or, cartușele ridicate, reieșind din concluzia expertizei nr. 34/12/1 -R-7401 din 30.12.2016, sunt muniții, iar obiectul material al infracțiunii prevăzut de art. 290 alin. (1) Cod penal, îl și reprezintă munițiile. Prin muniții se înțelege denumirea generică dată cartușelor pentru armamentul de infanterie, cartușe pentru arme de vânătoare, cartușe pentru pistoale și revolvere, ce conține un dispozitiv exploziv sau incendiator ori altă substanță sau materie expres destinată a fi descărcată dintr-o armă.

Astfel, că obiectul material al infracțiunii examinate îl reprezintă 3 cartușe cu inscripția 1782 și 1790, un cartuș cu inscripția 6932 și un tub gol de cartuș cu inscripția 6932.

Nu poate fi reținut nici argumentul apelantei că, instanța de fond nu s-a referit la lipsa intenției inculpatei de a păstra munițiile, la imposibilitatea predării și anunțării poliției, la faptul că în cadrul percheziției a predat benevol munițiile or, infracțiunea săvârșită de către inculpată este una formală, ea se consideră consumată din momentul păstrării munițiilor fără autorizația corespunzătoare, ceea ce și a avut loc la caz.

Predarea benevolă poate avea loc în rezultatul: 1) propriei inițiative; 2) îndemnului altor persoane; 3) solicitării autorităților. Inculpata nu a efectuat predarea benevolă a munițiilor. Însă, acestea au fost ridicate în cadrul percheziției efectuate la domiciliul inculpatei, în acest sens fiind întocmit respectivul proces-verbal, semnat și de către Verega T., care a indicat că nu are careva obiecții.

Totodată, vizitele medicale la 28.11.2016 și 29.11.2016 efectuate de inculpată, nu demonstrează nevinovăția acesteia și nu constituie temei de achitare, cu atât mai mult că, nu este confirmat că ea a găsit munițiile la 28.11.2016 așa cum declară, anume în ziua când a fost la control medical.

Vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, a fost dovedită pe deplin în baza probelor prezentate la cauza penală, în afara oricărui dubiu rezonabil.

Ținând cont de caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpatei, că în timpul săvârșirii infracțiunii era însărcinată, că infracțiunea săvârșită este una mai puțin gravă, că inculpata nu a fost trasă anterior la răspundere penală, că, la moment, are un copil la întreținere, instanța de fond just a concluzionat că corectarea și reeducarea inculpatei este posibilă cu aplicarea unei pedepsei sub formă de amendă.

Instanța de fond corect a individualizat pedeapsa, în baza art. art. 7, 75 Cod penal, sub formă de amendă penală, care este una echitabilă și proporțională infracțiunii comise, ținând cont de gradul de pericol al infracțiunii care face parte din categoria celor mai puțin grave, de circumstanțele cauzei, de prezența a 3 circumstanțe atenuante și lipsa circumstanțelor agravante, de personalitatea inculpatei, care nu a fost atrasă anterior la răspundere penală, la moment are un copil la întreținere, precum și, toate circumstanțele cauzei și caracteristicile inculpatei expuse de către prima instanță în conținutul sentinței, astfel, realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea și reeducarea ei, precum și, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatei, cât și a altor persoane, este posibilă numindu-i o pedeapsă penală în limitele prevăzute de norma legală, care este non privativă de libertate.

În același timp, potrivit art. 58 Cod penal, persoana care pentru prima oară a săvârșit o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală dacă, datorită schimbării situației, se va stabili că persoana sau fapta săvârșită nu mai prezintă pericol social.

Pentru ca o persoană să fie liberată de răspundere penală datorită schimbării situației, este necesară cel puțin prezența unuia din următoarele temeuri: a) fapta săvârșită să nu prezinte pericolul social al unei infracțiuni datorită schimbării situației în limitele unei întreprinderi, instituții, localități sau chiar ale unui stat prin întreprinderea unor reforme economice, sociale sau politice de mari proporții, introducerea cartelelor, schimbarea banilor, revocarea stării excepționale etc., care permit ca un anumit tip de infracțiuni să și piardă concret pericolul social al unei infracțiuni; b) persoana să înceteze a mai fi social periculoasă datorită schimbării situației și condițiilor exterioare de activitate în care ea se afla în momentul comiterii infracțiunii, prin alte condiții care exclud săvârșirea unor noi infracțiuni analogice. Atare condiții pot fi îmbolnăvirea gravă etc. Dacă există temeiurile enunțate, procedura în cauza penală urmează a fi încetată, fiindcă, datorită schimbării situației, nu mai sunt necesare aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter penal față de persoana respectivă.

Astfel, inculpatei nu îi sunt aplicabile prevederile art. 58 Cod penal, neexistând nici un temei de aplicare a acestui articol, din cele enunțate.

Argumentele apelantei că pedeapsa nu corespunde nici gravității crimei, nici personalității sale, fiind chiar mai aspră decât cea solicitată de procuror în ședința de judecată, sunt la fel neîntemeiate.

Or, sancțiunea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal prevede ca forme alternative de pedeapsă sub formă de amendă, muncă neremunerată în folosul comunității și închisoarea.

5. Inculpata, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitată sau liberată de pedeapsa penală, în baza art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Recurenta a invocat că, instanța de fond, în sentință, nu a indicat actele prezentate întru confirmarea audiențelor medicale în perioada 27-29.11.2016, care confirmă imposibilitatea prezentării la poliție pentru a preda cartușele găsite.

La fel, nu a descris poziția avocatului și a procurorului.

În sentință, nu au fost indicate declarațiile sale privind lipsa intenției de a păstra munițiile, imposibilitatea predării lor și anunțării poliției și neluarea în considerație a faptului că a predat benevol munițiile în timpul efectuării percheziției.

La baza sentinței au fost puse declarațiile martorului Pântea S., colaborator de poliție, care a confirmat că înainte de percheziție ar fi propus predarea benevolă a cartușelor, însă acestea au fost depistate întâmplător, fiind predate benevol. Astfel, poliția urma să întocmească un proces verbal de predare benevolă a cartușelor găsite.

Avocatul a solicitat, că în cazul în care instanța va conchide asupra vinovăției inculpatei, în privința acesteia să fie aplicate prevederile art. 58 Cod penal, însă instanța de judecată nu a argumentat pericolul social pe care îl reprezintă inculpata pentru societate, doar a enumerat circumstanțele atenuante fără a le aplica, stabilind astfel o pedeapsă care nu corespunde gravității crimei comise și nici personalității sale.

Nu a încălcat legea, neavând intenția de a săvârși infracțiunea pentru care a fost condamnată. Nu cunoștea că cartușele găsite sunt obiectul unei infracțiuni. Le-a predat benevol și a solicitat pronunțarea unei sentințe de achitare, deoarece în acțiunile sale nu sunt elementele componente ale infracțiunii prevăzute de art. 290 Cod penal, iar în cazul constatării vinovăției sale, a solicitat liberarea de răspundere penală, având în vedere că nu lucrează, are un copil minor mai mic de 1 an la întreținere, iar amenda în mărime de 35.000 lei nu o poate achita, din cauza lipsei resurselor materiale.

Nu neagă că ar fi găsit cartușele și că le-a pus în ladă, însă nu a intenționat să le păstreze cu rea-credință, lipsind astfel latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 290 Cod penal – intenția directă sau indirectă, fapt neconstatat în hotărârile contestate.

Instanța de apel nu a motivat din ce cauză analogia practicii judiciare a CSJ nu este aplicabilă, acolo obiectul infracțiunii fiind 7 cartușe, în cazul dat – doar 2.

Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor indicate în apel, nemotivând de ce a dat credibilitate declarațiilor martorului Pântea S. și nu declarațiilor sale.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii adoptate.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit face următoarele concluzii.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de

drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar în sensul vizat (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în *pct. 2., 4.* din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind constatarea vinovăției inculpatei de săvârșirea infracțiunii incriminate și încadrarea juridică a acțiunilor ei, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile martorului Pântea S. că înainte de a începe efectuarea percheziției, inculpata și soțul acesteia au fost întrebați dacă dețin obiecte interzise sau cu acces limitat în circuitul civil, după ce în procesul efectuării percheziției, au fost depistate trei cartușe de la pistol automat, un cartuș de vânătoare și un tub de sub cartuș de vânătoare, iar Verega I. și Verega T. nu au putut oferi un răspuns clar cui îi aparțin cartușele și de ce sunt păstrate la domiciliu, comunicând doar că le păstrau; copia autenticată a procesului-verbal de percheziție din 29.11.2016 efectuat pe adresa str. XXXXXXXXX, mun. XXXXXXXX, în cadrul căreia au fost depistate și ridicate cartușele respective; raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-7401 din 30.12.2016 din care rezultă că trei cartușe prezentate pre examinare, se referă la categoria munițiilor letale, sunt cartușe militare cal. 5,45*39 cu lovitură centrală, confecționate industrial în anul 1982 (două cartușe) și în 1990 (un cartuș) la întreprinderea „Барнаульский станкостроительный завод”, or Barnaul, Federația Rusă și sunt destinate pentru efectuarea tragerilor din pistoale-mitralieră de tip AK-74, AKS-74, AKS-74U, AK-105, AN-94, puștile-mitralieră de tip RPK-74. IPKS-74, un cartuș prezentat spre examinare, se referă la categoria muniției letale și este cartuș de vânătoare cal. 32*70 cu lovitură centrală, asamblat artizanal prin încărcarea tubului de cartuș cal. 32, confecționat industrial în anul 1969 la întreprinderea „Тульский Патронный Завод” în or. Tuia, Federația Rusă, cu alice cu diametrul de 5.5 mm. (6/0) și o mitralie cu diametrul 6.5 mm., patru cartușe prezentate spre examinare sunt utile pentru efectuarea tragerii, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanțele indicând clar și argumentat motivele pentru care au respins probele și versiunile apărării, instanța de apel pronunțându-se detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apel, probele administrate pe caz demonstrând cu concludență prezența în acțiunile inculpatei a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 290 alin. (1) Cod penal, adică păstrare a munițiilor fără autorizația corespunzătoare (*pct. 2. - 5. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul, în aspectul enunțat, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune inculpata, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul nominalizat, vizând vinovăția inculpatei de comiterea infracțiunii imputate, au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent, că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurentă, în latura constatării vinovăției inculpatei în comiterea infracțiunii imputate, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției nu contrazice dispozitivul hotărârilor adoptate, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că în acțiunile inculpatei au fost întrunite elementele infracțiunii, și că recursul ordinar este neîntemeiat în aspectul vizat.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece cauza și în baza temeiurilor neinvocate, dar fără a agrava situația condamnatului.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

Conform art. 7, 61 alin. (2), 75 alin. (1) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Potrivit art. 79 alin. (1) și (1¹) Cod penal, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă. Poate fi considerată excepțională atât o circumstanță atenuantă, cât și un cumul de asemenea circumstanțe.

Or, instanțele de fond și de apel, la stabilirea pedepsei inculpatei, au constatat lipsa circumstanțelor agravante și prezența unui cumul de circumstanțe atenuante, cum ar fi inexistența antecedentelor penale, săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave, că la data comiterii infracțiunii inculpata era însărcinată, iar la cea de judecare a cauzei ea întreținea un copil minor (*pct. 2. și 4. din decizie*).

În această consecutivitate, însă, se reține că comiterea infracțiunii de către inculpată în stare de graviditate și întreținea unui copil minor la etapa judecării cauzei, micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, adică constituie circumstanțe excepționale ale cauzei, care generează temeiul aplicării inculpatei a unei pedepse sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea comisă, în corespundere cu prevederile art. 79 Cod penal.

Împrejurările enunțate atestă că ambele instanțe au aplicat inculpatei pedepse individualizate contrar prevederilor legale enunțate și că recursul declarat este întemeiat în partea vizată.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs admite recursul, casează parțial hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, se impune soluția casării parțiale a hotărârilor

contestate, adică în latura pedepsei stabilită inculpatei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în acest sens.

Astfel, luând în considerare că sancțiunea art. 290 alin. (1) Cod penal prevede pedeapsa amenzii în mărime de la 650 la 950 unități convenționale, iar potrivit art. 64 alin. (3) Cod penal mărimea minima a amenzii penale pentru persoanele fizice este de 500 unități convenționale, inculpatei urmează a-i fi aplicată, conform art. 79 Cod penal, o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 25.000 lei.

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de inculpata Verega Tatiana Xxxxxxxx, casează parțial sentința Judecătoriei Chișinău din 17 noiembrie 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre.

Verega Tatiana Xxxxxxxx, se condamnă în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, la amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 25.000 lei.

În rest, hotărârile contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 iunie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun